

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

22 ianuarie

2010

Anul IX

nr. 2 (309)

8 pagini - 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Curtea Constituțională
vrea să vină direct în
apărarea drepturilor
și libertăților fundamentale
ale omului**

pag. 3

**Guvernul va executa
toate hotărârile CEDO
care vin spre executare
pentru anul 2010**

pag. 4

**Dreptul deținuților
la convorbiri
telefonice**

pag. 6

Republica Moldova candidează pentru statutul de membru al Consiliului ONU pentru Drepturile Omului

Delegația Guvernului R. Moldova, condusă de prim-ministrul Vlad Filat, a avut la New York o întrevedere cu Ban Ki-Moon, Secretar General al ONU.

În cadrul întrevederii, Vlad Filat a mulțumit ONU și institu-

țiilor sale pentru cooperarea intensă cu R. Moldova. Premierul a menționat sprijinul R. Moldova pentru acțiunile Secretarului General ONU în vederea creșterii rolului Organizației în depășirea provocărilor actuale la adresa păcii și securității internaționale, a crizelor economico-financiare, alimentare.

Premierul a confirmat că R. Moldova urmărește cu atenție evoluțiile în cadrul ONU privind abordarea problemei schimbărilor climatice și salută inițiativele și contribuția Secretarului

General ONU în sensibilizarea și mobilizarea comunității internaționale pentru soluționarea acestei probleme.

„Salutăm eforturile ONU în vederea mobilizării comunității internaționale pentru depășirea crizei economice globale, care a afectat inclusiv Republica Moldova și, în această ordine de idei, salutăm adoptarea, în cadrul sesiunii a 64-a a Adunării Generale ONU, a aranjamentelor pentru organizarea celei de-a 4-a ediții a Dialogului la Nivel Înalt privind Finanțarea pentru Dezvoltare, care urmează să aibă loc la New York, în perioada 16-17 martie 2010”, a precizat Filat.

În contextul realizării Obiectivelor de Dezvoltare a Mileniului, Vlad Filat a spus că R. Moldova salută inițiativa Secretarului General ONU de a organiza în septembrie 2010 Summit-ul privind realizarea ODM. Acest eveniment este esențial pentru evaluarea rezultatelor obținute sub acest aspect și a sarcinilor stabilite pînă în 2015.

Prim-ministrul a anunțat că R. Moldova și-a înaintat candidatura pentru a obține statutul de membru al Consiliului ONU pentru Drepturile Omului pentru perioada 2010-2013, ceea ce demonstrează interesul țării noastre de a contribui la consolidarea instituțiilor democratice și de respectare a drepturilor omului la nivel național, dar și la îmbunătățirea situației la nivel internațional.

Vlad Filat l-a invitat pe Ban Ki-Moon să efectueze o vizită oficială în R. Moldova.

Ban Ki. Moon a precizat că Vlad Filat este primul oficial guvernamental care vizitează clădirea restaurată a Casei ONU, dată în exploatare la finele anului 2009.

Secretarul General al ONU a solicitat ca R. Moldova să fie reprezentată la cel mai înalt nivel la Summit-ul privind realizarea ODM, ce va avea loc în 2010.

Premierul a participat la ceremonia de depunere de către Secretarul General al ONU a coroanelor de flori în memoria personalului ONU, care și-a pierdut viața în timpul cutremurului de pământ din Haiti, și a efectuat o înscriere în Cartea de condoleanțe a ONU.

Dimensiunea parlamentară a Parteneriatului Estic

Zilele acestea la Bruxelles s-a desfășurat ședința de lucru a reprezentanților Parteneriatului Estic al Uniunii Europene. Parteneriatul Estic al Uniunii Europene este constituit din cinci membri ai Uniunii Europene și șase țări ale Parteneriatului Estic – Moldova, Ucraina, Belarus, Georgia, Azerbaidjan și Armenia. Din partea Republicii Moldova a participat președintele Comisiei politice externe și integrare europeană a Parlamentului, Igor Corman, care a susținut recent o conferință de presă privind rezultatele reuniunii.

Parteneriatul Estic este un program al politicii europene de vecinătate. Ca rezultat al întrunirii de lucru a reprezentanților părților implicate, s-a decis dezvoltarea dimensiunii parlamentare pe două direcții.

Prima este constituirea Adunării Parlamentare alcătuită din 120 de parlamentari, jumătate din Parlamentul European și jumătate din parlamentele țărilor partenere. Adunarea Parlamentară va cuprinde patru comitete responsabile de afacerile politice, integrare economică, securitate energetică și afaceri sociale.

A doua direcție va fi forumul de discuții al președinților comisiilor parlamentare de politică externă ale țărilor UE și ale Parteneriatului Estic. Președintele comisiei parlamentare de politică externă și integrare europeană, Igor Corman, accentuează importanța participării țării noastre la acest program.

În urma întrevederilor cu reprezentanții de peste hotare, președintele comisiei a subliniat 2 priorități de bază – instituirea zonei de liber schimb și liberalizarea regimului de vize.

Luna viitoare la Chișinău se va desfășura ședința Comitetului de cooperare parlamentară Republica Moldova - UE, la care vor participa mai mulți oficiali europeni.

În anul 2010 UE intensifică activitatea de comunicare în Republica Moldova

Uniunea Europeană a semnat un nou contract de „Sustținere comunicatională și informațională în Moldova 2010” cu Agenția de Comunicare ucraineană KEY Communications în consorțiu cu agenția de PR moldovenească PARC Communications.

Scopul proiectului este de a crește gradul de informare a cetățenilor Republicii Moldova privind rezultatele asistenței tehnice și financiare oferite de UE, activitatea UE în țară, precum și creșterea interesului și a înțelegerii UE, ca o comunitate de state europene.

În decursul unui an, consorțiul companiilor trebuie să crească în mod semnificativ gradul de informare și de înțelegere a asistenței tehnice și financiare a UE oferit Republicii Moldova, precum și creșterea interesului cetățenilor Republicii Moldova față de UE.

Proiectul „Sprijinul comunicational și informațional al UE în Moldova 2010” va organiza în mod regulat evenimente pen-

tru jurnaliști: press tururi în cadrul proiectelor UE, press tururi pentru jurnaliști regionali în cadrul întâlnirilor bilaterale importante între UE - Republica Moldova, precum și conferințe de presă, briefing-uri și seminarii.

Proiectul va elabora cu regularitate produse informaționale, precum buletinul proiectelor UE în Republica Moldova, un buletin informativ al evenimentelor importante din UE. Săptămînal se vor produce materiale audio pentru mass-media despre proiectele UE în Republica Moldova, iar lunar se vor produce materiale video.

Pentru publicul larg, proiectul va organiza evenimente dedicate Zilei Europei, care vor include orașul european în Chișinău, cu participarea misiunilor diplomatice ale țărilor UE, un concert cu participarea interpreților din Moldova și a starurilor europene etc. În regiuni, proiectul va organiza Zilele Informaționale ale proiectelor UE în Republica Moldova.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Ghimpu l-a invitat pe președintele CEDO să facă o vizită în Moldova**

Președintele interimar al Republicii Moldova Mihai Ghimpu a adresat Președintelui Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) Jean Paul Costa invitația oficială de a vizita Republica Moldova.

„Animat de dorința de a consolida dialogul la cel mai înalt nivel între Republica Moldova și CEDO, am onoarea să vă adresez invitația să efectuați o vizită în Republica Moldova în luna februarie sau în altă perioadă convenabilă pentru Excelența Dumneavoastră.

Sînt convins că vizita va constitui o bună ocazie pentru a efectua un schimb de opinii privind perspectivele sporirii protecției drepturilor omului în Republica Moldova, precum și privind reforma Curții Europene a Drepturilor Omului”, se arată în invitația lui Mihai Ghimpu adresată președintelui CEDO Jean Paul Costa.

Guvernul a inițiat procedura de anulare a taxei de garanție de la vamă pentru mașinile mai vechi de 7 ani

„Cei cu mașini mai vechi de 7 ani vor putea intra în țară fără ororile de la vamă, de care au parte acum”. Declarația aparține premierului Vlad Filat, lansată în cadrul unui post de televiziune. „Vom stabili o procedură mai simplă, una mai specială”, a adăugat premierul.

Amintim că, anterior, Vlad Filat a declarat într-un interviu că taxa de garanție de la vamă pentru mașinile mai vechi de 7 ani va fi modificată sau anulată.

„E o problemă și ea urmează să fie rezolvată. Noul șef al Serviciului vamal a primit indicații concrete și urmează să vină cu propuneri pentru depășirea situației. Le spunem cetățenilor moldoveni de peste hotare «veniți acasă, măi copii», dar pe de altă parte le punem bariere la vamă”, a declarat atunci premierul.

„Totuși trebuie să avem o abordare mult mai largă, pentru ca în zona transnistreană se aduc mașini mai vechi de 7 ani, se înregistrează acolo și circulă pe teritoriul R. Moldova”, a mai adăugat Filat.

Potrivit legislației actuale, pentru fiecare mașină a cetățenilor moldoveni de peste hotare la vamă se încasează un comision de câteva mii de euro, care se reîntoarce proprietarului în momentul în care mașina respectivă părăsește hotarele țării noastre.

Cabinetul de miniștri desecretizează hotărârile adoptate

Guvernul continuă să desecretizeze hotărârile adoptate de vechiul executiv. Recent a fost adoptată hotărîrea de a desecretiza 6 documente adoptate de Guvern în primele 6 luni ale anului 2008. Acestea țin de alocarea a 160 de milioane de lei. Fosta guvernare a considerat că respectiva sumă nu trebuie să fie cunoscută de opinia publică. Însă noul guvern consideră că este vorba de bani de interes public.

Urmează ca procuratura să verifice legitimitatea alocării acestor mijloace financiare. Aceeași instituție trebuie să examineze și celelalte hotărîri similare, cum ar fi acordarea de apartamente unor persoane.

Procuratura va examina fiecare caz în parte, fără a face publice numele persoanelor și domiciliul acestora, scopul principal fiind de a afla dacă fosta guvernare a avut legitimitatea să adopte asemenea hotărîri.

Guvernul intenționează și pe viitor să desecretizeze hotărîrile adoptate de fostul cabinet de miniștri. Mai mult, pentru cei curioși hotărîrile vor fi publicate pe Internet pe un site special.

13 instituții de agrement urmează să-și suspende activitatea pentru încălcarea regulilor de apărare

După verificările efectuate de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale (SPCSE) al MAI, pentru încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor, 13 instituții de agrement cu regim de înțipitate pe timp de noapte urmează să-și suspende activitatea.

Dorina Cruc, ofițer de presă al SPCSE, a comunicat că timp de o lună, cinci grupuri mixte, formate din colaboratorii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, organelor administrației publice locale și de poliție, au verificat respectarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în 467 obiective cu regim de activitate pe timp de noapte și localuri de depozitare și comercializare ale mijloacelor pirotehnice, precum și 222 de agenți economici, care practică organizarea jocurilor de noroc.

Pentru încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor, au fost întocmite decizii de suspendare a activității la 13 obiecte și preîntîmpinarea altor 20 despre posibila suspendare a activității în cazul neremedierii abaterilor depistate în termen limitat.

Pentru comiterea altor contravenții, agenților economici le-au fost întocmite 129 procese-verbale, iar în 96 de cazuri au fost operate deconectări de la rețelele electrice.

Compensațiile la căldură vor fi majorate odată cu intrarea în vigoare a noului tarif.

Iurie Garaba a fost ales președinte al Consiliului Superior al Procurorilor

La sediul Procuraturii Generale și-a desfășurat lucrările prima ședință a Consiliului Superior al Procurorilor (CSP).

Principală chestiune inclusă pe ordinea de zi a ședinței a fost alegerea președintelui CSP, funcție pentru care au candidat Iurie Garaba și Gheorghe Leiciu.

Din motive obiective însă, Gheorghe Leiciu, procuror al UTA Găgăuzia, și-a retras candidatura. Astfel, prin unanimitate de voturi, Iurie Garaba, procuror, șef al Direcției investigații generale, a fost ales în funcția de președinte al acestui organ.

În context notăm că, spre deosebire de Consiliul Superior al Magistraturii, cadrul legal al Consiliului Superior al Procurorilor este mai limitat. Afiți membrii, cît și președintele CSP nu sînt detașați, astfel, deopotrivă cu activitățile de bază, ei urmînd să se

dedice și atribuțiilor curente de procuror.

„Iată de ce vom înainta propuneri de modificare a Legii cu privire la Procuratură în sensul armonizării prevederilor ce țin de activitatea acestui organ de autoadministrare”, a subliniat Procurorul General, dl Valeriu Zubco.

Amintim că, la 30 decembrie 2009, 630 din totalul celor 750 de procurori din toată republica, întruniți în cadrul Adunării Generale a Procurorilor, au ales membrii organelor de autoadministrare (Consiliul Superior al Procurorilor, Colegiul de calificare și Colegiul disciplinar).

Consiliul Superior al Procurorilor este un organ reprezentativ și de autoadministrare a procurorilor – garantul autonomiei, obiectivității și imparțialității procurorilor.

Este constituit din 12 membri:

– Procurorul General, pre-

ședintele Consiliului Superior al Magistraturii, ministrul Justiției;

– 5 membri sînt aleși de procurori prin vot secret, direct și liber exprimat, după cum urmează:

2 membri din rîndul procurorilor Procuraturii Generale;

3 din rîndul procurorilor de la procuraturile teritoriale și de la cele specializate.

– 4 membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sînt aleși de Parlament din rîndul profesorilor titulari cu votul majorității deputaților aleși, la propunerea a cel puțin 20 de deputați în Parlament.

Astfel, din prima componență a Consiliului Superior al Procurorilor fac parte:

– Valeriu Zubco

– Dumitru Visternicean

– Alexandru Tănase

– Igor Serbinov

– Iurie Garaba

– Gheorghe Leiciu

– Mihail Vinogradov
– Nicolae Geru
– Mihail Chirilă
– Andrei Negru
– Andrei Smochină
– Serghei Turcan.

Potrivit Legii cu privire la Procuratură, președintele CSP este ales prin vot secret pentru un mandat de 4 ani. Orice procuror poate sesiza Consiliul Superior al Procurorilor, direct sau prin procurorul ierarhic superior, privitor la activitatea sau la conduita necorespunzătoare, la încălcarea obligațiilor profesionale ori la abaterile disciplinare ale unui membru ales al lui, prevede articolul 85 din lege.

Pentru pregătiri suplimentare, membrii CSP au decis amînarea procedurii de alegere a secretarului organului, precum și de numire a doi profesori titulari în drept în componența Colegiului de calificare.

UE va sprijini implementarea reformelor Procuraturii

Procurorul General, dl Valeriu Zubco, a avut recent o întrevedere cu Delegația Uniunii Europene (UE), alcătuită din:

dl Remi Duflo – referent pentru Republica Moldova, Directoratul General Relații Externe, Comisia Europeană;
dl Pierre Lejeune – referentul pentru Asistență / Cooperare, EuropeAid – Oficiul de Cooperare, Comisia Europeană;

dl Gheorghe Stamate – manager de proiect, Delegația UE în RM;

dna Angelica Munteanu – Secretar III, Departamentul Integrare Europeană, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

La întîlnire, alături de Procurorul General, din partea instituției a mai participat Anatolie Pîrnău, procuror, șef al secției cooperare internațională și integrare europeană.

În debutul evenimentului,

Procurorul General le-a mulțumit oaspeților pentru aten-

Instituțională din cadrul Parteneriatului Estic.

Prin acest Program, potrivit dlui Remi Duflo, se va încerca încadrarea tuturor necesităților instituționale de care Procuratura va putea beneficia, reieșind din noile priorități lansate și reforma amplă declanșată în cadrul instituției.

Asistența în cadrul Programului va include

expertizări internaționale, schimb de experiență și practici valoroase, suport tehnic, pregătire profesională a procurorilor, precum și forme de ajutor în vederea înfăptuirii reformelor.

Procurorul General a salutat acest nou mecanism al

expertizări internaționale, schimb de experiență și practici valoroase, suport tehnic, pregătire profesională a procurorilor, precum și forme de ajutor în vederea înfăptuirii reformelor.

Procurorul General a salutat acest nou mecanism al

UE de asistență a reformelor instituționale în contextul Parteneriatului Estic, precum și al aspirațiilor de integrare europeană ale statului nostru.

„Acest sprijin va fi extrem de binevenit mai ales în condițiile actuale, cînd s-a purces la crearea organelor de autoadministrare ale instituției – etapă în care necesitatea de suport și asistență din partea Uniunii Europene este vitală”, a subliniat dl Valeriu Zubco.

În acest sens, participanții la eveniment au convenit asupra trasării liniilor directoare ce urmează a fi desfășurate cu sprijinul Delegației UE.

La finele întîrvederii, Procurorul General și-a exprimat convingerea că acțiunile ce urmează a fi realizate în comun vor purta un caracter dinamic și constructiv pentru o amplificare și mai mare a procesului de colaborare bilaterală.

Părerile oficialilor referitoare la noțiunea de „limba de stat” din Constituție

Președintele Partidului Democrat din R. Moldova (PDM), Marian Lupu, propune o soluție de compromis în cazul limbii oficiale a țării, prin menținerea limbii moldovenești în Constituție, cu precizarea că româna și moldoveneasca sînt identice.

„Eu cred că o variantă prielnică ar fi următoarea: Menținem limba moldovenească în Constituție, dar scriem în paranteze că ea este identică cu limba română. Recunoaștem că este vorba de aceeași limbă. Din punct de vedere științific, denumirea limbii este română, dar există și aspectul politic. Este vorba de statalitatea Moldovei și de dorința unei părți a societății de a numi aceasta limbă moldovenească”, a declarat Marian Lupu.

„Cred că în problema limbii trebuie să evităm orice risc de divizare a societății și să încercăm să combinăm adevărul științific cu aspectele politice, ca să coagulăm societatea în jurul ideii de statalitate. Cred că acum, categoric, nu trebuie sa atingem chestiunea limbii și aceasta va fi poziția Partidului Democrat în cadrul discuțiilor din Alianță”, a continuat Lupu.

Potrivit liderului Partidului Liberal din Republica Mol-

dova (PLM), Mihai Ghimpu, președinte al Parlamentului și președinte interimar al Republicii Moldova, Constituția ar trebui să se adapteze prevederilor Declarației de Independență a țării, care menționează că „limba oficială în Republica Moldova este limba română”. „Eu cred că trebuie să tragem linie și să ne asumăm curajul”, a opinat Ghimpu.

Liderul Partidului Liberal Democrat din Republica Moldova (PLDM), premierul Vlad Filat, susține inițiativa de oficializare a limbii române în Republica Moldova: „Este o modificare necesară. De fapt, este o decizie firească pe care trebuie să o realizăm”, a precizat el. Filat a recunoscut însă că deocamdată nu există o poziție univocă pe această temă, dar s-a arătat încrezător că ea va fi găsită pe viitor. „Vom ajunge să avem o poziție consolidată a Alianței. Vom discuta în interior și vom veni cu o poziție consolidată”, a afirmat Filat.

Și Alianța Moldova Noastră (AMN) sprijină oficializarea limbii române în Republica Moldova. Prim-vicepreședintele AMN, Victor Osipov, a declarat: „Limba pe care o vorbim este română. Poziția AMN nu poate fi alta și nu trezește nici un dubiu”.

Curtea Constituțională vrea să vină direct în apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Republica Moldova este unicul stat din spațiul CSI și Europa de Est unde cetățenii țării nu au dreptul să se adreseze direct cu sesizările lor la Curtea Constituțională (CC). Această afirmație a fost făcută recent de către Dumitru Pulbere, președintele CC, în cadrul unei conferințe de presă prilejuită de tradiționala prezentare a raportului anual privind exercitarea jurisdicției constituționale.

„În calitate mea de cetățean al Republicii Moldova și judecător, îmi exprim îngrijorarea vizavi de faptul că cetățenii noștri nu au acces direct la CC, iar subiecții care dețin dreptul de a se adresa la CC nu întotdeauna reușesc să-și îndeplinească misiunile ce țin de apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățeanului. În această ordine de idei, devine imperios necesar de a interveni cu completări în Constituție la capitolul respectiv încă în anul 2005, însă acestea nu s-au încununat cu succes deoarece, nu s-a obținut numărul necesar de voturi în Parlament.

Totodată, președintele CC a mai specificat că numărul de adresări la instituția ce o reprezintă a început să scadă începând cu anul 2000-2003, deși numărul subiecților cu drept de adresare a rămas același.

„Dacă fiecare dintre subiecții cu drept de adresare la CC ar veni la rândul lui cu 5-6 sesizări în interesul cetățenilor, am avea mult mai multe

sesizări. Ținând cont de situația creată, constat că ceva staționează. Și acest fapt nu este tocmai unul benefic pentru societatea noastră, deoarece aici în cadrul CC avem un tezaur unde sînt concentrate forțe juridice notorii care ar putea aduce un beneficiu consistent cetățenilor, statului.

În România unde situația la acest capitol este cu totul alta, colegii de la Curtea

noastră.

Făcînd referire la inițiativa constituțională înaintată de către Mihai Ghimpu, președintele interimar al Republicii Moldova, D. Pulbere a subliniat că acesta este în drept să creeze o comisie fie constituțională, fie de alt gen. „Rămîne să vedem ce ne va propune această comisie. Și dacă e să presupunem ca ea va decide adoptarea unei noi constitu-

context, D. Pulbere a menționat că în ultimii ani hotărîrile CC nu mai sînt puse în discuții și sînt executate de către toate organele statale ale țării noastre.

Activitatea CC în anul 2009 a fost marcată în primul rînd de cele două scrutine electorale. Astfel, pe parcursul anului trecut în total la Curte au fost depuse 30 de sesizări, din care 17 sesizări pentru controlul constituționalității prevederilor unor acte (6 legi, 8 hotărîri ale Parlamentului, 25 hotărîri ale Guvernului, 2 decrete ale președintelui interimar al Republicii Moldova), 6 sesizări pentru interpretarea Constituției, 6 sesizări depuse în conformitate cu art. 38 alin. (2) și (3) din Codul jurisdicției constituționale (referitoare la confirmarea rezultatelor alegerilor și la validarea mandatelor deputaților aleși, la constatarea circumstanțelor ce justifică dizolvarea Parlamentului și interimatul funcției de președinte al Republicii Moldova și o sesizare privind validarea unui mandat de deputat.

Din anul 2008 au fost preluate 6 sesizări pentru controlul constituționalității dispozițiilor a 5 legi și ale unei hotărîri a Guvernului.

Din sesizările examinate, 19 au fost depuse de către deputații în Parlament și fracțiunile parlamentare, cîte una de către președintele Parlamentului, președintele Republicii Moldova și președintele interimar al Republicii Moldova, 2 sesizări au depus avocații parlamentari, iar Curtea Supremă de Justiție a ridicat 2 excepții de neconstituționalitate a actelor normative și a depus o sesizare din oficiu.

Comisia Electorală Centrală a înaintat 3 adresări (confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare, declararea unui candidat supleant deputat în

Parlament). Partidul Popular Creștin Democrat a solicitat dispunerea renumărării voturilor în urma alegerilor din 29 iunie 2009.

Ca rezultat al examinării sesizărilor, au fost pronunțate 6 hotărîri pentru controlul constituționalității actelor normative. Au fost supuse controlului constituționalității 6 acte normative, fiind recunoscute constituționale (integral sau parțial) 4 legi și 2 hotărîri ale Guvernului.

Curtea a adoptat o hotărîre pentru revizuirea avizului său nr. 4 din 26 decembrie 2000 privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului, o hotărîre pentru interpretarea Constituției, 2 hotărîri privind validarea mandatelor deputaților aleși în Parlament și o hotărîre privind declararea unui candidat supleant deputat în Parlament. De asemenea, Curtea a mai emis 8 hotărîri în probleme ce țin de competența sa funcțională.

La fel, Curtea a emis 4 avize: 2 cu privire la confirmarea legalității alegerii Parlamentului Republicii Moldova, 1 privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului și 1 privind constatarea circumstanțelor care justifică interimatul funcției de președinte al Republicii Moldova.

Au fost sistate 3 procese: 2 în legătură cu înregistrarea parității de voturi la adoptarea actului Curții și unul pentru motivul că excepția de neconstituționalitate a actului normativ contestat a fost rezolvată.

Nu au fost acceptate spre examinare în fond 13 sesizări, acestea fiind depuse cu încălcarea prevederilor Codului jurisdicției constituționale.

Asupra hotărîrilor Curții au fost expuse 6 opinii separate. La 1 ianuarie 2010 au ră-

mas neexamine 4 sesizări.

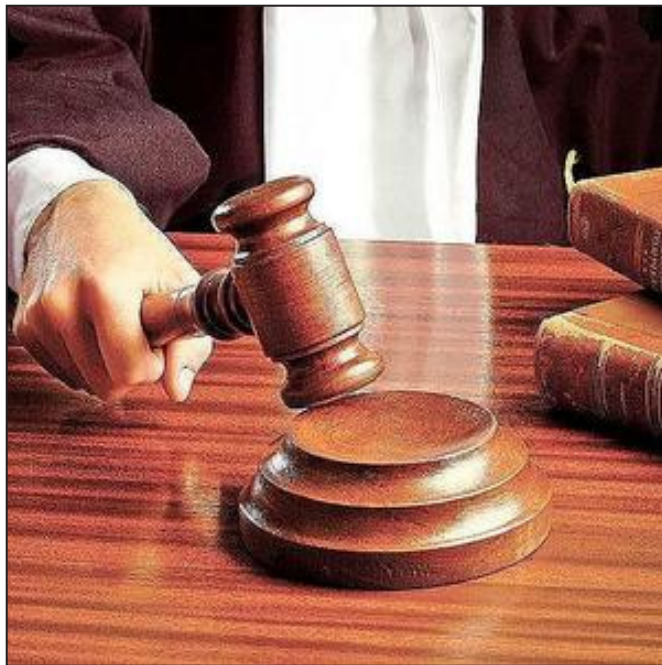
Anul trecut au fost depuse la CC circa 100 de adresări și petiții ale cetățenilor. Din tematica lor se evidențiază contestarea deciziilor judecătorești (23), încălcarea drepturilor omului (9), pensii și indemnizații bănești (87), probleme legate de solicitarea de explicații la interpretarea legilor, atribuirea terenurilor, restituirea averii, restabilirea în funcția deținută etc. Chiar dacă o parte din aceste petiții (20) au fost readresate instituțiilor în drept să soluționeze cazurile semnalate, Curtea a răspuns la toate adresările cetățenilor în termenele legale, la 74 dintre ele dînd explicații asupra problemelor abordate și a competenței sale.

În contextul consolidării relațiilor internaționale de colaborare, la CC au avut loc diverse vizite oficiale ale delegațiilor curților constituționale din alte state, iar judecătorii CC din Republica Moldova au participat și ei la rîndul lor la diverse conferințe internaționale.

Activitatea CC este una cît se poate de transparentă, a comunicat D. Pulbere. O dovadă a faptului o constituie accesul liber la ședințele sale pentru reprezentanții societății civile și mass-media, deciziile și hotărîrile emise fiind publicate în „Monitorul Oficial”.

Desfășurarea Zilei ușilor deschise la CC care va avea loc anul acesta la 10 februarie, constituie, de asemenea, o dovadă de transparență. „În această zi orice persoană are dreptul să vină să se intereseze de activitatea CC, să solicite o consultație juridică pentru că judecătorii și colaboratorii CC vor fi mereu la dispoziția cetățeanului”, a conchis D. Pulbere.

Irina BUREA

Constituțională de acolo examinează cîte două, trei mii de dosare anual”, a mai comunicat D. Pulbere.

Totodată, președintele CC a spus că nu a propus încă oficial actualei guvernări amendarea Constituției la capitolul atribuțiile CC. Cu toate acestea, a fost creat deja un grup de lucru care elaborează conceptul vizavi de dreptul cetățeanului de a se adresa la Curte direct. După finalizare, acesta va fi transmis pentru examinare experților din cadrul Fundației germane pentru Cooperare Juridică Internațională, după care va fi prezentat autorităților din țara

ții, modificarea esențială sau mai puțin esențială a actualei Constituții, această decizie va trebui să fie adoptată mai întîi de către Parlament. În cazul în care și Parlamentul decide că modificările constituționale sînt necesare proiectul respectiv, de lege constituțională trebuie să parvină la CC pentru a fi avizat”, a precizat președintele CC.

Cît privește activitatea CC pe parcursul anului precedent, aceasta poate fi calificată drept una destul de prodigioasă, deoarece și-a îndeplinit bine obligațiunile prevăzute în legislația Republicii Moldova. Tot în acest

La începutul săptămînii curente, la ANOFM erau înregistrate 1248 locuri de muncă vacante

În baza declarațiilor făcute de către agenții economici, la data de 18 ianuarie curent, la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) erau înregistrate 1248 locuri de muncă vacante.

Potrivit unor surse din cadrul agenției nominalizate, la nivel național, pentru persoane cu studii superioare și medii de specialitate sînt oferite 488 locuri de muncă. În acest sens, o ofertă mai mare este pentru profesiile de medic, agent de asigurare, manager, inginer, profesor, inspector, contabil, tehnolog, farmacist, programator etc.

Pentru persoane cu studii medii generale și secundar profesional, ANOFM oferă 760 locuri de muncă, inclusiv pentru cusătorese, vînzători, conducători auto, operatori, bucătari și cofetari, brutari, frizeri, strungari, tîmplari, controlori, electrogazosudori ș.a.

De asemenea, sînt oferite locuri de muncă vacante pentru paznici, măturători, hamali, îngrijitori încăperi de producție și servicii etc.

Cele mai multe locuri de muncă vacante sînt oferite de agențiile teritoriale din municipiile Chișinău și Bălți, UTA Găgăuzia, raioanele Strășeni, Telenești, Călărași, Cahul, Nisporeni, Rîșcani, Anenii Noi, Basarabesca, Ungheni, Briceni, Drochia, Rezina ș.a., au precizat aceleași surse.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă are în subordine 35 de agenții, inclusiv 32 raionale, două municipale (Chișinău și Bălți) și o agenție în UTA Găgăuzia.

Regulamentul de acordare a compensațiilor va fi modificat

Pensionarii și persoanele social vulnerabile vor primi gratuit sau cu reduceri abonamente în transportul public, odată cu perfecționarea regulamentului de acordare a compensațiilor.

Potrivit primarului capitalei, Dorin Chirtoacă, persoanele cu un venit lunar mai mic de 1450 lei vor putea alege între a primi gratuit abonamentul de circulație sau compensația lunară de 70 lei. Pe de altă parte, cei cu un venit mai mare de 1450 lei vor putea procura abonamente la un preț redus, adică la preț de 70 de lei, cu un număr nelimitat de călătorii. De asemenea, studenții și elevii vor avea

posibilitatea să procure abonamente la jumătate de preț.

Regulamentul de acordare a compensațiilor pentru transportul public a fost pus în aplicare la 1 octombrie 2009, la inițiativa primăriei, după majorarea tarifelor în transportul public. Pînă acum, peste 70 mii persoane, inclusiv pensionarii, beneficiază de compensații în transport public.

Pe de altă parte, ajutoarele la plata pentru căldură vor rămîne la fel, chiar și în condițiile majorării tarifului la agentul termic. Și în continuare, municipalitatea va compensa 40 la sută din valoarea facturii pentru căldură.

Premierul promite compensații la gaz, căldură și lumină pînă la achitarea primelor facturi

„Guvernul a luat act de decizia ANRE și și-a pus sarcina de a veni cu măsuri de compensare pentru păturile sărace”, a spus șeful cabinetului de miniștri.

Vlad Filat spune că va purta discuții cu șeful Fondului Monetar Internațional și cu cel al Băncii Mondiale, în cadrul vizitei sale din această săptămînă în SUA, în vederea obținerii de sprijin pentru acordarea de compensații.

„Pînă la plata facturilor decizia de compensare va fi adoptată pentru categoriile de beneficiari. Sistemul de a obține acești bani este funcțional. Există instituțiile care

au implementat compensațiile nominative, se acordă acum ajutorul social. Numărul familiilor beneficiare încă nu este stabilit, urmează să decidem, în funcție de resursele financiare”, a spus premierul.

Cît despre majorări de salarii, Filat spune că „la etapa actuală acestea nu sînt posibile, pentru ca nu există bani în buget”.

„Nu trebuie să facem propagandă. Însă eu am încrederea că vom reuși, printr-o administrare fiscală eficientă, pînă la sfîrșitul anului să avem majorări de salarii”, a adăugat Filat.

Guvernul va executa toate hotărârile CEDO care vin spre executare pentru anul 2010

Oamenii nu se vor mai adresa la CEDO doar atunci când drepturile lor vor fi respectate. Potrivit ministrului Justiției, statul trebuie să asigure cetățenilor condiții decente de trai. Numai așa Moldova nu va mai plăti zeci de milioane de euro în urma hotărârilor CEDO. Alexandru Tanase susține că judecătorii dosarele cărora au pierdut la Strasbourg nu vor fi sancționați financiar. Potrivit lui, legea Guvernului permite, însă nu obligă statul să stabilească procedura de regres împotriva judecătorilor. De când există acest act normativ, niciun judecător, procuror sau funcționar de stat nu a fost sancționat. „Nu pentru că nu s-a dorit acest lucru, ci pentru că acest mecanism nu poate funcționa apriori. Astfel de mecanism există în prezent în România, dar chiar și acolo acesta nu funcționează. Nu este cea mai bună experiență pe care colegii dinaintea noastră au adoptat-o și au încadrat-o în lege”, a menționat Alexandru Tanase. Anul trecut Moldova a plătit în baza deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului cca 140 mln de lei. Cîți bani se vor cheltui în acest an nu se știe, deocamdată. Potrivit ministrului Finanțelor, examinarea acestor dosare va avea loc la sfîrșitul anului curent, cînd va fi aprobată legea bugetului pentru anul viitor. „Nimeni nu vrea să știe și nu înțeleg de ce nu vrea să știe dacă are bani sau nu. Decizia judecătorească trebuie respectată. Această întrebare trebuie adresată guvernării precedente, care timp de 10 ani nu a respectat nicio decizie judecătorească. Și asta avînd toate instrumentele și bugete foarte bune în acei ani, cu încasări mari, deoarece toți oamenii își trimiteau acasă banii din străinătate”, a specificat ministrul Justiției.

Ministrul Justiției susține că numai respectarea legislației la toate nivelele va reduce numărul de plîngeri la CEDO. Potrivit lui, în curînd va fi creat un grup de lucru pentru elaborarea noii concepții a reformei în

niciodată nu au fost alocate surse financiare pentru a pune în aplicare hotărârile judecătorești privind alocarea de spațiu locativ. Suma pentru executarea acestei hotărâri CEDO pentru municipiul Chișinău este es-

a unui împrumut extern, care va fi recreditat apoi autorităților publice locale.

De asemenea, ministrul Finanțelor a declarat că în anii trecuți fosta guvernare a pasat unele hotărâri judecătorești pentru o perioadă mai tîrzie, chiar dacă în anumiți ani bugetul de stat avea un surplus de peste un miliard de lei care era depozitat la dobîndă în bănci. Veaceslav Negruță a susținut că, chiar dacă este o situație complicată, cu un deficit bugetar mare, Guvernul va face față și va găsi banii pentru a executa hotărârile Curții.

„*Olaru și alții contra Moldovei* este un caz-pilot, Guvernul urmînd nu doar să execute această hotărîre CEDO, dar și să

rezolve problemele de sistem care se referă la neexecutarea hotărîrilor judecătorești”, a remarcat Negruță.

Ministrul Finanțelor spune că deciziile pe aceste cazuri vor fi pronunțate în acest an, astfel încît presiunea financiară va veni în 2011.

„La moment acumulăm informații pentru a ști exact cît ne vor costa toate deciziile CEDO în această privință și cîte spații locative trebuie acordate acestor persoane. Urmează a fi identificate resurse financiare pe plan național sau internațional, pentru a asigura persoanele respective cu locuințe”, a spus Vladimir Grosu,

agentul guvernamental la CEDO.

Alexandru Tănase a comunicat că la finele anului trecut au fost întreprinse un șir de modificări ale legislației și au fost excluse integral toate prevederile declarative care oferă dreptul de a beneficia de spațiu locativ, dar în schimb nicio dată nefiind alocate bugete pentru a acoperi financiar aceste prevederi legislative. Ministrul Justiției susține că a fost rezervat dreptul fiecărei instituții în parte de a bugeta și de a negocia sumele de bani pentru procurarea, construirea sau chiria spațiului locativ, în măsura în care sînt alocate mijloace financiare. În această ordine de idei, Alexandru Tănase a subliniat că este important ca toate autoritățile, și cele locale și cele centrale, să înțeleagă importanța soluționării acestor probleme.

Comisia guvernamentală permanentă pentru organizarea executării hotărîrilor definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului versus Republica Moldova are drept scop stabilirea modului de executare a hotărîrilor CEDO și monitorizarea procesului de executare.

Alte plîngeri de acest gen nu vor mai apărea, întrucît Legislativul a anulat reglementările privind asigurarea cu spațiu locativ a 23 de categorii de cetățeni, printre care procurori, judecători, militari, angajați MAI sau veterani. Potrivit noilor reglementări, aceste persoane vor primi bani de la buget pentru a-și plăti chiriile.

În 2009, Guvernul a achitat 140 de milioane de lei din buget pentru executarea deciziilor CEDO.

În acest moment, la Curtea de la Strasbourg sînt pe rol 300 de plîngeri referitoare la spațiile locative.

S. C.

justiție, în baza căreia se va dezvolta sistemul judecătorec în următorii ani.

Tănase s-a referit și la procedura de executare a hotărîrii CEDO *Olaru și alții contra Moldovei* din 28 noiembrie 2009, care se referă la neexecutarea hotărîrilor judecătorești privind alocarea de spațiu locativ de către autoritățile publice locale pentru diverse categorii de funcționari – polițiști, procurori, militari ș.a.

Ministrul Justiției a declarat că această hotărîre a Curții este una extrem de complicată și costisitoare pentru Guvern, deoarece pînă acum

timată la circa 13 milioane de euro, iar pentru restul țării – încă 3 milioane de euro. El a comunicat că mizează pe o colaborare mai bună cu autoritățile municipale, care au lipsit de la întrunirea stabilită, pentru a avea o claritate în privința sumei necesare pentru executarea tuturor titlurilor executorii și pentru a vedea la ce etapă de executare se află și care este autoritatea responsabilă de executare. Ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruță, a declarat că hotărîrea CEDO vizează statul Republica Moldova și ele vor fi executate prin contractarea de către Guvern

Republica Moldova și statul Carolina de Nord din SUA au semnat un memorandum de cooperare pentru următorii cinci ani

Evenimentul a avut loc în cadrul vizitei pe care prim-ministrul Vlad Filat a întreprins-o în Statele Unite ale Americii. Memorandumul a fost semnat de către Vlad Filat, iar din partea statului Carolina de Nord, de către viceguvernatorul Walter P. Dalton. Acesta este deja al treilea memorandum de cooperare dintre Republica Moldova și Carolina de Nord. Primul memorandum a fost semnat în anul 1999, dar cooperarea dintre Republica Moldova și Carolina de Nord a început în 1994.

Memorandumul prevede cooperarea pe multiple planuri în beneficiul ambelor părți, inclusiv schimbul de experiență în astfel de domenii ca educația, comerțul, buna guvernare etc.

Vlad Filat a mulțumit statului Carolina de Nord pentru susținerea continuă a Republicii Moldova și s-a arătat convins că rezultatele cooperării pe viitor vor fi pe măsura așteptărilor. Acesta a spus că, înainte de semnarea memorandumului, a avut o întrevedere cu Walter P. Dalton și cu Secretarul de Stat al Carolinei de Nord, Elaine Mashall. În cadrul întrevederii s-a discutat despre redimensionarea prevederilor memorandumului pentru obținerea unui plus de eficiență. Walter P. Dalton a menționat că relațiile dintre Republica Moldova și Carolina de Nord cunosc o evoluție intensă și a declarat că speră că acestea vor cunoaște noi dimensiuni în continuare. Elaine Marshall a declarat că în 2010 relațiile dintre Republica Moldova și Carolina de Nord au ajuns la majorat.

„Sîntem mulțumiți de evoluția relațiilor bilaterale și apreciem calitatea schimbului de experiență care are loc”, a menționat Secretarul de Stat al Carolinei de Nord.

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al SUA în Republica Moldova, Asif J. Chaudhry, a mulțumit cetățenilor din Carolina de Nord, în numele Departamentului de Stat al SUA, pentru contribuția la relațiile de cooperare cu Republica Moldova.

O întrevedere cu șefa delegației Adunării Parlamentare a OSCE pentru Moldova

Prim-ministrul Vlad Filat a avut marți, 18 ianuarie, o întrevedere și cu membrul Parlamentului Suediei Walburga Habsburg Douglas, șefa delegației Adunării Parlamentare a OSCE pentru Moldova. În cadrul întrevederii au fost abordate subiecte ce țin de situația politică din Republica Moldova și de asistența partenerilor de dezvoltare în cadrul promovării reformelor democratice în țara noastră. Walburga Habsburg Douglas a apreciat acțiunile consecutive ale Guvernului Republicii Moldova în promovarea reformelor social-economice și s-a pronunțat pentru amplificarea asistenței acordate de partenerii internaționali. În context, părțile au discutat unele aspecte care urmează a fi propuse spre discuție în cadrul următoarei reuniuni a Grupului Coordonator al Donatorilor, care va avea loc pe data de 24 martie 2010, la Bruxelles.

Totodată, Walburga Habsburg Douglas a

menționat importanța menținerii dialogului politic constructiv între fracțiunile parlamentare în soluționarea problemelor existente din Republica Moldova. Prim-ministrul Vlad Filat, la rîndul său, a mulțumit reprezentanților Parlamentului suedez pentru susținerea constantă acordată Republicii Moldova și a exprimat convingerea că Republica Moldova

au mai participat Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al SUA în Republica Moldova Asif J. Chaudhry, colaboratori ai Consulatului Republicii Moldova din Carolina de Nord, reprezentanții diasporei moldovenești și persoane implicate în parteneriatul bilateral.

Generalul a menționat că au trecut cinci ani de la semnarea precedentului memorandum de cooperare dintre Republica Moldova și statul Carolina de Nord, exprimîndu-și convingerea că acum este momentul oportun pentru a formaliza relațiile de cooperare pe viitor. Oficialul a opinat că împreună, Republica Moldova și Carolina de Nord, vor obține noi succese pe multiple planuri, iar relațiile bilaterale vor fi și mai consolidate în următorii 5 ani.

„Republica Moldova traversează o perioadă dificilă, dar cetățenii Republicii Moldova și Guvernul au un obiectiv clar – edificarea unui stat de drept. Pentru a atinge acest obiectiv, Republica Moldova are nevoie de prieteni ca Dumneavoastră”, a declarat prim-ministrul.

Asif J. Chaudhry a spus că cooperarea dintre Republica Moldova și Carolina de Nord este un bun exemplu de obținere a unor rezultate cu efort comun.

Ambasadorul a menționat că SUA va susține și în continuare Republica Moldova în procesul de atingere a obiectivelor pe care și le-a propus și a afirmat că aportul statului Carolina de Nord este foarte important în acest sens.

S. C.

va reuși să realizeze toate obiectivele propuse, avînd suportul partenerilor săi de dezvoltare. „Rămînem optimiști, avem scopuri bine determinate și sîntem foarte motivați să promovăm reformele necesare pentru Republica Moldova”, a conchis prim-ministrul Vlad Filat.

Dejun cu Secretarul de Stat al Carolinei de Nord

Delegația Guvernului Republicii Moldova, condusă de prim-ministrul Vlad Filat, a participat și la un mic dejun cu Secretarul de Stat al Carolinei de Nord Elaine Marshall, Generalul William E. Ingram, Adjutant al Gărzii Naționale a Carolinei de Nord. La eveniment

Maia Laguta vine cu tarifele ei

Marti, 19 ianuarie, au intrat în vigoare noile tarife stabilite de Agenția pentru Reglementări în Energetică (ANRE) la energia termică, electrică și gaze naturale. După ultimele scumpiri operate pe piața serviciilor și a produselor, președintele Organizației Obștești „Salvgardare” a organizat o conferință de presă. Maia Laguta, însoțită de câțiva pensionari, a acuzat actuala conducere de genocid împotriva celor de vîrsta a treia „care și așa nu pot achita pentru serviciile comunale”. Laguta a adus învinuiri tuturor furnizorilor de servicii, învinuindu-i de înșelăciune. Respectiv, Laguta crede că un metru cub de apă, în capitală, nu trebuie să fie mai mare de trei lei, iar consumatorii casnici nu trebuie să achite mai mult de 10-15 bani pentru un metru cub de gaze naturale consumate. Laguta susține că, înainte de a ajunge la această concluzie, a consultat specialiști în domeniu care îi susțin ideile.

Să nu mai plătim nicio factură

Maia Laguta, organizatoarea protestelor pensionarilor din ultimii doi ani, nu a făcut direct un astfel de apel, dar a sugerat că ar fi bine ca după ultimele majorări consumatorii să nu mai plătească nicio factură în semn de protest față de acțiunile autorităților responsabile în acest domeniu. „Ar fi bine ca toți consumatorii din municipiul Chișinău să facem un sabotaj. Într-o zi nimeni să nu mai plătească niciun bănuț pentru nicio factură. Și atunci, se stopează tot și ne vom clarifica, a declarat Maia Laguta, președintele Organizației „Salvgardare”. Laguta susține că ultimele majorări de tarife sînt exagerate. Astfel că, în opinia ei, cubul de apă consumat și pentru care achităm în prezent aproape zece lei, ar trebui să coste de facto numai trei lei. „Trebuie să fie suficient pentru „Apă Canal Chișinău” să gestioneze rețelele de apă și canalizare, să furnizeze în continuare aceste servicii, dar și să întoarcă creditul pe care îl are la Banca Europeană pentru Reconstrucții”, crede Laguta. De altfel, Maia Laguta a cerut de la administrația SA „Apă Canal Chișinău” să prezinte în detaliu structura tarifului și structura cheltuielilor întreprinse de întreprindere. Un tarif și mai șocant Laguta l-a prezentat pe cel care ar trebui să fie aplicat pentru gazele naturale. „Astăzi, consumatorii casnici ar trebui să achite pentru un metru cub de gaze nu mai mult de 10-15 bani. Nu-i ascultați pe cei de la ANRE, pe cei de la „Moldova-Gaz”. Nu-i ascultați pe cei care se numesc doctori în științe și academicieni... hoți și impostori, asta sînt ei”, a declarat Laguta.

La rîndul său, directorul general al ANRE, Victor Parlicov, susține că nu Maia Laguta

este cea care stabilește tarifele și că nu intră în competența acesteia să facă aprecieri pe această temă. Cît despre tarife la gaz propuse de Laguta, lui Parlicov acestea i-au provocat o reacție comică. „În Lege scrie că tarifele la gaze le stabilește ANRE, dar nu Maia Laguta. Cînd o să fie scris în Lege că le stabilește Maia Laguta, vor fi așa cum le va stabili ea. Nu poate gazul să coste 10-15 bănuți metrul cub atunci cînd la procurare costă 2 lei 90 de bani doar la hotar”, a declarat Victor Parlicov, director general ANRE. Referindu-se la actuala poziție a lui Parlicov, Maia Laguta a ținut

să-i aducă aminte actualului director ANRE că înainte de alegerile parlamentare, cînd Primăria și SA „Termocom” erau în conflict în legătură cu tariful, mai mulți experți printre care și Parlicov susțineau poziția Maiei Laguta și cea a pensionarilor – de a nu fi majorate tarifele pentru căldură. „Domnul Parlicov, cît timp nu ați fost director ANRE, ne-ați susținut. Ce s-a întîmplat după ce ați preluat postul dat că ați majorat pînă la 700 de lei tariful pentru căldură? Ce se întîmplă cu oamenii înainte și după ce ocupă o funcție?”, a opinat Laguta. La rîndul său, Parlicov susține că pozițiile sale de atunci și acum nu sînt diferite, ci doar formulate altfel. „Înainte spuneam că țin de prerogativa Guvernului să stabilească ajutoare materiale și acum spun că tariful nu are funcții sociale. Este exact același lucru”, a conchis Victor Parlicov, director general ANRE.

Laguta a declarat că toate majorările care au fost operate sînt ilegale și nu le recunoaște, iar curînd va organiza o întîlnire cu consumatorii la care vor fi invitați reprezentanții administrației centrale, locale, precum și specialiști

în domeniul termo-energetic. Tot la această ședință, participanții vor stabili ce acțiuni vor întreprinde în continuare.

Intrate în vigoare

Noile tarife stabilite de ANRE au intrat în vigoare. Pentru luna curentă, consumatorii vor achita facturi în care vor fi indicate două tarife, cel operat pînă la 19 ianuarie și cel actual. Majorările au fost impuse după ce concernul rus „Gazprom” a majorat prețul gazului natural importat în Republica Moldova de la 192 la 233 de dolari pentru mia de metri cubi. Astfel că de acum încolo, vom achita cu 160 de lei mai mult pentru o gigacalorie, ceea ce va constitui 699 de lei. Gazele naturale se vor scumpi în medie pînă la patru lei pentru un metru cub, iar energia electrică va costa cel puțin 1 leu și 43 de bani pentru un kilowatt livrat la Nordul țării și cu zece bani mai puțin în Centru și la Sud. Consiliul de directori al ANRE a explicat că noile tarife au fost dictate de condițiile economice create în Republica Moldova. Tarifele au fost majorate la solicitarea titularilor de licență,

dar înainte de a fi stabilită valoarea procentului majorat au fost examinate în detalii toate aspectele economice ale activității acestora. Cei de la ANRE dau asigurări că în tarife categoric nu au fost incluse datoriile furnizorilor către alți agenți economici. Pe de altă parte, în cadrul priorităților ANRE pentru anul viitor, membrii Consiliului de directori au menționat că toate normele regulatorii vor fi modificate și ajustate în 2010. Pentru viitor, toți titularii de licență care vor solicita majorarea tarifelor vor trebui să argumenteze public necesitatea majorărilor. Și asta înainte ca dosarul să fie înaintat spre examinare ANRE-ului. Deja în primul trimestru al anului în curs, ANRE va efectua un audit serios la SA „Termocom”, iar în trimestrele următoare, același gen de audit va fi efectuat la „Moldova - Gaz”. „Este un alt gen de audit care nu se va axa în special pe verificările financiare ale întreprinderii. Pe noi mai mult ne interesează auditul managerial al acestor furnizori”, a declarat directorul general ANRE, Victor Parlicov.

Și produsele sînt mai scumpe

După ce au fost operate modificări de prețuri pentru produsele lactate, în doar cîteva zile, comercianții din piețele din capitală au majorat prețurile la unele produse alimentare cu circa 20 la sută. La șocul care a cuprins cumpărătorul, comerciantul explică: „Sîntem nevoiți să creștem prețurile pentru că și noi am cumpărat mai scump de această dată. Mergeți la un depozit en gros și vedeți cu cît ne vînd ei ceea ce avem aici”. Astfel că un kg de zahăr costă acum 13 lei și jumătate. Prețul zahărului variază în haosul tarifar stabilit la întîmplare de comercianți. La unele tarabe comercianții au afișat prețuri de 15 lei pentru un kg de zahăr. Hrișca și orezul s-au scumpit cu aproape 10 la sută și costă acum cu 1-1,5 lei mai mult. Uleiul și făina – cu peste 5 la sută. Conservele din pește costă cu cel mult 2 lei mai mult, decît acum o săptămînă. Pot fi cumpărate cu circa doi lei mai mult decît acum cîteva zile și fructele exotice. Deocamdată, au rămas neschimbate prețurile pentru pîine, salam, ouă și legume. Vestea proastă este că aceste majorări nu par să fie ultimele. Experții prognozează noi scumpiri în luna februarie.

Majorări de salarii – mai tîrziu

Premierul Republicii Moldova, Vlad Filat, a declarat, în cadrul unei emisiuni televizate că actualmente nu există surse financiare pentru majorarea salariilor pentru bugetari. Totodată, premierul crede că acest lucru va fi posibil pînă la sfîrșitul anului. „Eu am încrederea că în urma guvernării pe care o asigurăm vom majora salariile bugetarilor pînă la sfîrșitul anului 2010. Așteptăm întîi aprobarea boardului FMI cu privire la fondurile pentru Republica Moldova la 29 ianuarie. După aceasta vom putea vorbi mai detaliat despre situația din țară și acțiunile Guvernului pentru a veni în întîmpinarea cetățeanului”, a precizat Filat. Prim-ministrul Vlad Filat a specificat că banii FMI urmează a fi utilizați pentru micșorarea deficitului bugetar și pentru completarea rezervelor valutare. Referindu-se la valul de scumpiri care s-a produs pe piața produselor și serviciilor, Filat a menționat că acest lucru era inevitabil. Reamintim că potrivit contractului semnat între concernul rus „Gazprom” și Republica Moldova, primul este în drept să revizuiască tarifele pentru Republica Moldova odată la trei luni. Anterior, premierul Filat a declarat că nu este sigur de faptul că peste trei luni, „Gazprom” nu va opera noi modificări.

Laura DUMBRAVĂ

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova, nr. 1 (17) / ianuarie 2010

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova prezintă,

în ediția sa cu nr. 1 (17), ianuarie 2010, un

subiect dedicat celui de-al nouălea atelier al Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, în care copiii au prezentat observații și constatări despre respectarea și încălcările Dreptului la Sănătate în comunitățile lor și au lansat o agendă de acțiuni la nivel raional în favoarea drepturilor copilului. Alte titluri ale Monitorului Oficial al Drepturilor Copilului nr. 1 (17), 2010:

- „Cel mai important lucru este să asigurăm interesul superior al copilului”. Steven Allen, Director Regional UNICEF pentru Europa Centrală și de Est și CSI, afirmă, că este necesară asigurarea interesului superior al copilului, atunci cînd

este modificat sistemul de îngrijire a copilului în Republica Moldova și alte țări.

- Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova, membru al consiliului național pentru participare. Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) a devenit una dintre cele 30 de organizații din componența Consiliului Național pentru Participare, format din reprezentanți ai societății civile, comunități de afaceri și centrelor analitice independente din Republica Moldova.

- „Convenția ONU – standard universal pentru crearea unei lumi mai bune”, scrie Directorul Executiv al UNICEF, Ann M. Veneman, în Raportul UNICEF „Starea Copiilor Lumii”, ediție specială, prezentată în acest număr al Monitorului Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova.

- Violența? Niciodată! Acesta este mesajul broșurii, editate de Guvernul Suediei și Organizația

suedeză „Salvați Copiii”, cu ocazia celor trei decenii de la eliminarea de către Suedia a pedepselor corporale aplicate copiilor.

- „Navighează în siguranță pe blogul Sigur.info. Salvați Copiii România, coordonator național al Sigur.info, a lansat, în ianuarie 2010, la București, blogul programului și un nou concurs adresat copiilor și tinerilor cu vîrste între 10 și 21 de ani – „Navighează în siguranță pe blogul Sigur.info”.

- Hartă a țărilor lumii care au interzis pedeapsa corporală a copiilor. În prezent, 24 de țări au adoptat o legislație ce interzice pedeapsa corporală a copiilor acasă. Suedia a fost prima țară care a abolit toate formele de violență și tratament abuziv al copiilor.

- „Drepturile în viața reală...” salvați copiii Suedia despre drepturile copiilor din Moldova. O publicație editată de Organizația suedeză „Salvați Copiii”, editată cu titlul „Drepturile în viața reală – modul în care Convenția ONU privind

Drepturile Copilului a îmbunătățit situația copiilor”, consemnează experiența Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în Moldova de monitorizare a drepturilor copilului.

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova consemnează activitățile copiilor din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în iulie 2008.

Inițiativa CIDDC este realizată în cadrul proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi”, cu sprijinul acordat de Organizația suedeză „Salvați Copiii”, Misiunea OSCE în Moldova, Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida), Fundația SOROS Moldova, Guvernul Statelor Unite ale Americii și Reprezentanța UNICEF în Moldova.

• La solicitarea cititorilor

Dreptul deținuților la convorbiri telefonice

Deținutul are dreptul la convorbiri telefonice de la telefonul public, din cont propriu. Pentru asigurarea exercitării dreptului la convorbiri telefonice, administrația penitenciarului instalează telefoane publice în penitenciar în locuri speciale, destinate acestui scop. Locul ampla-

la convorbiri telefonice se acordă de șeful penitenciarului sau de persoana care îl înlocuiește, la cererea deținutului. Acordarea convorbirilor telefonice peste numărul minim de minute se admite doar în calitate de măsură de stimulare. Convorbirile telefonice, cu excepția con-

terpret sau o altă persoană (cu excepția condamnaților) care posedă această limbă. Încălcarea modului stabilit de comportare în timpul convorbirii telefonice implică întreruperea ei imediată. În acest caz, nu se acordă o nouă convorbire telefonică.

Accesul la telefon al deținutului se stabilește prin rezoluția administrației penitenciarului, în funcție de numărul, periodicitatea și durata convorbirilor telefonice care pot fi efectuate de deținut, numărul total al persoanelor deținute în penitenciar și ai posturilor telefonice publice instalate. Pentru acordarea convorbirii telefonice, deținutul depune o cerere, în care indică adresa,

numărul de telefon al abonatului și durata convorbirii. Cererea urmează a fi aprobată de către șeful penitenciarului, după ce a fost vizată de șeful de detașament (sector), contabil și persoana responsabilă de fișele de evidență a convorbirilor telefonice, precum și după coordonarea cu curatorul din serviciul securitate.

În cazul instalării unei linii telefonice alocate, contabilitatea, în baza cererii depuse, calculează costul preventiv al convorbirii solicitate, verifică contul de peculiu al deținutului, indică în cerere suma convorbirii, confirmată prin semnătură, și îngheață suma calculată pe contul de peculiu al deținutului până la confirmarea convorbirii de către persoana responsabilă.

Persoana responsabilă verifică faptul ca convorbirile telefonice să aibă loc în corespundere cu cerințele expuse în cerere și indică în registrul menționat numele deținutului, adresa abonatului, durata convorbirii, costul convorbirii, confruntând datele S.A. "MOLDTELECOM" cu informațiile cuprinse în permisul de convorbire. După convorbire, deținutul și persoana responsabilă urmează să semneze în registrul. Registrul se prezintă în contabilitate, lunar, pentru efectuarea reținerilor de pe contul de peculiu al deținuților. Mijloacele reținute se transferă la S.A. "MOLDTELECOM". În caz de instalare a telefonului public, cartelele telefonice se comercializează prin contabilitatea instituției, de la contul de peculiu al deținuților.

Acordarea convorbirilor telefonice deținuților se permite numai din inițiativa și la solicitarea acestora. Convorbirile la solicitarea rudelor sau altor persoane nu se admit, ei pot discuta doar cu reprezentanții administrației, comunicându-le informația excepțională pentru a fi transmisă deținutului. Divizarea unei convorbiri în câteva este interzisă. Convorbirile telefonice între deținuții diferitelor penitenciare sînt interzise. Deținuții încarcerați pot beneficia de convorbiri telefonice doar în cazuri de excepție.

Responsabil pentru evidența și desfășurarea convorbirilor telefonice se numește ofițerul de serviciu sau o altă persoană împuternicită cu acest drept prin ordinul șefului penitenciarului. Cererile privind acordarea convorbirilor telefonice se păstrează în contabilitatea instituției.

sării telefonului public este stabilit de administrația penitenciarului reieșind din posibilitatea asigurării condițiilor tehnice. De regulă, telefoanele publice sînt instalate în unitatea de serviciu sau în alt loc adaptat pentru aceasta. Dacă condițiile tehnice permit, se instalează o linie telefonică suplimentară.

Deținuții au dreptul, o dată la două săptămîni, la cel puțin o convorbire telefonică, cu o durată de 10 minute, cu soțul, o rudă sau cu o altă persoană, la alegere, dacă persoana în cauză nu cere o durată de timp mai mică. Plata pentru convorbirile telefonice se efectuează în baza cartelei, iar în cazul unei linii suplimentare, conform tarifelor stabilite, de pe contul de peculiu al deținutului. Permisul

vorbirilor cu persoanele și reprezentanții instituțiilor și organelor menționate de unele prevederi ale Codului de executare, pot fi interceptate. Convorbirile telefonice au loc sub controlul administrației. Convorbirea telefonică poate fi întreruptă de persoana responsabilă de acordarea acesteia, pentru neadmiterea unor încălcări, dacă deținutul, după observația făcută de către reprezentantul administrației, va continua să amenințe cu răfuiala fizică, să folosească cuvinte necenzurate sau cinice.

Discuția telefonică are loc în limba aleasă de deținut. Dacă nici unul din reprezentanții administrației penitenciare nu cunoaște limba respectivă, pentru supravegherea discuției poate fi invitat un in-

În premieră, vor fi obligate să achite asigurări sociale de stat și persoanele care activează temporar în Moldova

Pentru prima dată, în anul curent, vor fi obligate să achite contribuții de asigurări sociale de stat și persoanele care activează temporar pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cetățenii străini și apatrizii.

Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, a opinat nu demult, la o conferință de presă, că „este un moment pozitiv, deoarece le vom asigura acestor persoane dreptul de a beneficia de prestații sociale pe termen scurt, cum ar fi indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, de maternitate etc.”

Mărimea contribuției sociale de stat pentru anul 2010 a fost menținută la nivelul anului 2009, de 29%, din care

Contribuabilii care activează pe cont propriu vor trebui să achite circa 4 mii lei pentru asigurări sociale de stat

În anul 2010, contribuabilii care activează pe cont propriu (fondatorii de întreprinderi, avocați, notarii privați) vor trebui să achite contribuții de asigurări sociale de stat în mărime de 4044 de lei (circa 320 de euro).

Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, a specificat astăzi, la o conferință de presă, că aceasta este o taxă fixă anuală, care se indexează în funcție de rata creșterii salariului mediu pe țară pentru anul precedent. Aceeași taxă a fost stabilită și pentru titularii patentei de întreprinzător.

Totodată, persoanele fizice care sînt proprietari de tere-

partea datorată de angajator constituie 23%, iar de angajat – 6%.

În același timp, rata contribuției de asigurări sociale pentru persoanele angajate în baza contractului individual de muncă în agricultură constituie 22%, din care 6% vor fi subvenționate de la bugetul de stat.

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2010 constituie circa 8 mlrd lei sau cu aproape 7% mai mult comparativ cu anul precedent. Totodată, cheltuielile totale ale acestui buget vor fi în anul curent de aproximativ 8,2 mlrd lei. Transferurile de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat constituie 951 mln lei.

nuri agricole și au contract cu Casa Națională de Asigurări Sociale vor achita în anul curent o taxă fixă anuală de 996 de lei.

Potrivit ministrului, din bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2010 au fost excluse cheltuielile pentru procurarea biletelor de tratament sanatorial veteranilor. Finanțarea acestor bilete se va efectua din bugetul de stat, prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Cuantumul ajutorului de deces va constitui în anul curent 1000 de lei sau cu 100 de lei mai mult în comparație cu anul trecut.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Rog să expuneți în paginile ziarului ce feluri de asistență socială prevede legea și cum se acordă.

Victor Melinte,
mun. Chișinău

Articolul 9 din Legea asistenței sociale nr. 547 din 25.12.2003 se referă la formele de asistență socială ele fiind următoarele:

a) prestații în bani (alocații, compensații, indemnizații etc.) sau prestații în natură;

b) servicii sociale.

Asistența socială poate fi acordată și indirect, inclusiv sub formă de gratuități sau de reduceri la procurarea unor bunuri sau la plata unor servicii curente ce țin de locuință. Autoritățile administrației publice locale, în funcție de posibilitățile financiare reale, pot institui și acorda persoanelor și familiilor aflate în dificultate, pe lângă formele de asistență socială stabilite prin prezenta lege, și alte forme de asistență socială. Alocățiile, compensațiile, indemnizațiile, ajutoarele și alte prestații acordate în bani sau în natură, temporar sau permanent, sînt considerate, conform legislației, venituri la stabilirea dreptului la asistență socială.

Serviciile sociale, potrivit articolului 10 din lege, reprezintă activități specializate desfășurate în favoarea persoanelor sau a familiilor care beneficiază de asistență socială. Aceste servicii sînt complementare celor de asistență medicală care se acordă conform legislației. În categoria serviciilor sociale se includ și serviciile acordate în instituțiile specializate (centrele sociale de zi sau de noapte, azilurile pentru bătrîni, centrele de reabilitare, protezare și

recuperare), plasarea în instituțiile de asistență socială, serviciile acordate de către secțiile de servicii sociale la domiciliu, examinarea la domiciliu de către consiliile de expertiză medicală a vitalității. Autoritățile administrației publice locale organizează prestarea de servicii sociale în funcție de problemele sociale existente în aria teritorială.

Acordarea prestațiilor și a serviciilor sociale se face la cererea scrisă a solicitantului sau, după caz, a reprezentantului legal al acestuia ori a altei persoane a cărei legitimitate este justificată prin actele prevăzute de legislația în vigoare. Beneficiar de prestații și/sau de servicii sociale destinate pentru creșterea și educarea copiilor poate fi unul dintre părinți sau reprezentantul legal al copilului. Beneficiarii de prestații și de servicii sociale au dreptul de a fi informați asupra condițiilor de acordare a acestora, asupra rezultatelor anchetelor sociale efectuate, asupra datei constituirii dreptului la asistență socială și asupra modalității de primire a ei. Serviciile sociale se acordă la domiciliu sau în cadrul instituțiilor specializate gratuit ori cu plată parțială sau integrală.

Legea mai prevede că acordarea de servicii sociale în instituțiile specializate se efectuează în cazuri excepționale, deoarece îngrijirea în familie se consideră mai eficientă.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(ianuarie 2010, nr. 2(309))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-
tarea obligatorie a reprezentantului SRL „Raimor”, pentru
data de 26 ianuarie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată
(bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la
examinarea cauzei civile a SRL „Gupa Grup” pivind încasa-
rea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Gancear**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate
cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului
SRL „Intersilt Consult”, pentru data de 2 februarie 2010, ora
9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir.
207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de „Royal
Progres” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Orîndaș**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate
cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului
SRL „Consantrans”, pentru data de 11 februarie 2010, ora 10.30,
la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în
calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Teva A.V”.

Judecător **N. Plugari**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-
tarea reprezentantului „ZIM Tehnocomerț” SRL, pentru data
de 9 februarie 2010, ora 11.15, la ședința de judecată (bdul
Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe
cauza civilă intentată de „Instalco” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Liliana Andriaș**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-
tarea reprezentantului SRL „Autotrans Maxima”, pentru data
de 16 februarie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (bdul
Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe
cauza civilă intentată de CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Liliana Andriaș**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate
cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului
IM „Universal Media”, pentru data de 15 februarie 2010, ora
9.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir.
213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea IM „Mecontec Deve-
lopment” privind încasarea sumei de eşalonare a executării
hotărîrii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate
cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului
SRL „Akamob-Grup”, pentru data de 18 februarie 2010, ora
11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir.
213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SC „Alina Electronic”
privind încasarea sumei de 3250, 30 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate
cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului
SRL „Cleolina”, pentru data de 23 februarie 2010, ora 9.20,
la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213,
et. 2) în calitate de pîrît la cererea SRL „Standeleu” privind
încasarea sumei de 7778, 19 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate
cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului
SRL „Sevacons”, pentru data de 24 februarie 2010, ora 9.00,
la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213,
et. 2) în calitate de pîrît la cererea IS „Instalco” SRL privind
încasarea sumei de 147 891, 30 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-
tarea obligatorie a reprezentantului SRL „Maxiviabil” cu se-
diul în Chișinău, str. Florilor nr. 32, apt. 20, pentru data de 24
februarie 2010, ora 10.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan
cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă
intentată la cererea SRL „Comars Lux” mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Z. Talpalaru**

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet.
Pivavarov Veaceslav cu domiciliul în Chișinău, str. Gagarin
nr. 9, apt. 60, pentru data de 8 februarie 2010, ora 11.00, la
ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea
loc examinarea cauzei civile la cererea IS „Calea Ferată din
Moldova” privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Efros**

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet.
Gura Marina, Gura Serghei, cu ultimul domiciliu cunoscut în
Chișinău, str. Veronica Micle nr. 1, apt. 135, pentru data de 22
februarie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară
nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la
cererea lui Finkelzon Igor privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Brașoveanu**

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet.
Mironov Nicolae, pentru data de 26 februarie 2010, ora 15.00,
la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate
de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Bondarenco T. pri-
vind radierea de la evidență.

Judecător **A. Catană**

♦♦♦

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu
art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Minin Arcadi
Berald, a.n. 16.09.1951, cu ultimul domiciliu cunoscut în
Chișinău, str. Vasile Lupu nr. 31, apt. 22, pentru data de 8 fe-
bruarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul
nr. 2, bir. 605) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea
BC „Mobiasbancă-Groupe Société Générale” privind încasa-
rea datoriei bancare de 7447 lei.

Judecător **Natalia Simciuc**

♦♦♦

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Socolov Ale-
xandru Loghin, a.n. 26.05.1981, locuitor al satului Bulboaca,
Briceni, pentru data de 8 februarie 2010, ora 9.00, la ședința
de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) în calita-
te de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Scripnic Boris Iosif
privind rezilierea contractelor de donație a terenului agricol și
casei de locuit.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va
fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **N. G. Chirtoagă**

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în coformitate cu art.
108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Chiper Vladimir, Chi-
per Oxana, Chiper Marina, Chiper Andrei, pentru data de 8 fe-
bruarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu
nr. 24/1, bir. 318.) în calitate de pîrîți pe cauza civilă la acțiunea
APLP 54/219 privind încasarea datoriei.

Judecător **Ala Mafii**

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea
„Ontario-Service” SRL, directorul Borta Veaceslav cu sediul la
domiciliu în Chișinău, str. Mihail Sadoveanu nr. 40, pentru data
de 8 februarie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M.
Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă
intentată de Semcov Gheorghe privind încasarea prejudiciului
material și moral.

Judecător **Ina Dutca**

♦♦♦

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Buza Alexan-
dru, a.n. 14.09.1983, originar din mun. Chișinău, cu ultimul
domiciliu în Ialoveni, str. Petru Rareș nr. 2a, pentru data de 8
februarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (Ialoveni, str. Pri-
eteniei nr.4, bir.15) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea
SA „Compania Consulting Grup” privind rezilierea contractului
de leasing.

Judecător **Alexandru Sandu**

♦♦♦

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Obuhovschi Va-
dim, pentru data de 9 februarie 2010, ora 10.00, la ședința de
judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de
pîrît pe cauza civilă privind transmiterea în posesie a bunului
gajat.

Judecător **Alexandru Negru**

♦♦♦

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.
108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grubii Artur Vitali,
a.n. 15.03.1987, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chiși-
nău, or. Durești, str. Florilor nr. 23, și Cuțulab Petru Petru, a.n.
22.09.1972 cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chișinău, or.
Durești, str. Gribov nr. 4, apt. 6, pentru data de 10 februarie
2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir.
603) în calitate de pîrîți pe cauza civilă intentată la acțiunea BC
„Moldova-Agroindbank” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi
examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Cojocaru Olga**

Ultimii ani de guvernare comunistă nu vor fi analizați de Comisia pentru aprecierea regimului totalitar

Comisia pentru apre-
cierea regimului totalitar
comunist din Moldova
și-a început activitatea.
Membrii comisiei spun că
ultimii ani de guvernare
comunistă nu vor fi anali-
zați. În același timp, mem-
brii Comisiei spun că vor
veni cu propuneri și reco-
mandări, cu date concrete,
materiale, dar nu vor da o
apreciere regimului totali-
tar comunist.

Prima întilnire a cel-
or peste 30 de membri
ai comisiei nou-create –
doctori în istorie, filolo-
gie, sociologie, filozofie
și drept, s-a desfășurat cu
ușile închise. Potrivit pre-
ședintelui comisiei, la pri-
ma întrunire au fost create
grupurile de lucru care vor

studia documentele și mate-
rialele din arhivă. În același
timp, membrii comisiei spun
că nu vor analiza ultimii ani
de guvernare comunistă din
Moldova.

Partidul comunist din
epoca sovietică a fost pilonul
central al acestui regim și si-
gur că se va afla ca și insti-
tuție centrală și definitorie a
regimului în centrul preocu-
pării noastre. Partidul comu-
niștilor din Moldova este un
subiect care nu se integrează
în perioada pe care noi o exa-
minăm, a declarat Gheorghe
Cojocaru, președintele comi-
sei.

Reamintim că anterior
reprezentanții PCRM au de-
clarat că prin crearea acestei
comisii actuala guvernare ur-
mărește scoaterea partidului

în afara legii. În același timp,
membrii comisiei spun că
mandatul acesteia nu este de
a condamna sau de a inter-
zice simbolică și denumirea
Partidului comuniștilor, dar a
da o apreciere în ansamblu a
acestui regim.

Aceste chestiuni nu țin
de mandatul comisiei. Man-
datul acesteia este unul de a
cunoaște trecutul, de a reali-
za un studiu de 400-500 de
pagini după care va fi făcut
un raport care va constitui
un rezumat al acestui studiu,
a menționat Igor Cașu, vice-
președintele comisiei.

Principala problemă cu
care comisia se confruntă
în aceste zile este problema
arhivelor. Am făcut primele
demersuri către serviciul de
arhive. Vreau să vă spun că

primele reacții sînt încura-
jatoare, a subliniat Gheorghe
Cojocaru, președintele
comisei.

În același timp, mem-
brii comisiei spun că ur-
mează a fi desecretizate și
dosarele fabricate în pe-
rioada sovietică de către
regimul comunist totalitar.
Potrivit secretarului comi-
siei, Mihai Tașcă, numai în
arhiva SIS se află peste 80
de mii de astfel de dosare.
Membrii comisiei spun că
vor analiza arhiva Ministe-
rului de Interne, a SIS-ului,
a Ministerului de Externe
și a Arhivei Naționale, iar
rezultatele activității comi-
siei urmează a fi inclu-
se într-un studiu care va fi
prezentat pînă la 1 iunie
curent.

Relațiile moldo-americane în domeniul apărării

Statele Unite ale Americii vor majora semnificativ bugetele
pentru programele de asistență în domeniul militar.

De asemenea, partea americană va căuta posibilități pentru
a desfășura la anul viitor în Republica Moldova un curs de
instruire a militarilor.

Despre acestea și alte activități, ministrul Apărării, Vitalie
Marinuță, a discutat cu reprezentanții militari americani, în ca-
dru vizitei sale de lucru la Washington.

Ministrul Apărării a făcut o vizită de lucru la Washington,
SUA în perioada 11-13 ianuarie curent, în cadrul căreia a avut
o întrevedere cu asistentul Secretarului de stat american Dan
Russell.

Discuțiile cu oficialul american s-au axat pe colaborarea
viitoare dintre Republica Moldova și Statele Unite și realiza-
rea obiectivelor din programul Educație și Instruire Militară
 Internațională.

Ca reuzltat al discuțiilor, în 2011 SUA va desfășura la Chi-
șinău un curs de instruire a militarilor moldoveni, a declarat
ministrul Apărării.

La Washington, reprezentanții militari și civili ai celor
două state au trecut în revistă rezultatele activităților bilaterale
cu specific militar, desfășurate în comun pe parcursul ultimilor
doi ani. Au fost stabilite prioritățile cooperării dintre cele două
armate pentru următoarele 24 de luni.

De asemenea, au fost puse în discuție derularea reformei
în sectorul de apărare, stadiul actual de realizare a Planului
Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova-
NATO ș.a.

Vitalie Marinuță a adăugat că pe viitor vor fi majorate sem-
nificativ bugetele pentru programele de asistență în domeniul
militar.

Pentru anul 2010-2011, Ministerul Apărării a trasat urmă-
toarele priorități de bază: reforma sistemului de apărare; elabo-
rarea și implementarea unei strategii de informare a publicului
privind problemele de apărare; dezvoltarea capabilităților de
menținere a păcii și modernizarea celor convenționale a arma-
tei naționale, precum și dezvoltarea principiilor noi de asigura-
re socială a militarilor.

Aniversări

Maria GHERVAS,
judcător Botanică – 50 de ani

De o semnificație aparte este această sublimă iarnă pentru o doamnă la fel de sublimă și distinsă precum este Maria Ghervas.

Mult stimată doamnă, un oaspete drag v-a bătut zilele acestea la ușă și v-a adus în dar cea mai frumoasă sărbătoare a sufletului – aniversarea zilei de naștere.

Cu acest minunat prilej vă dorim să aveți parte de multă sănătate, fie ca lumina acestei sărbători să vă inunde sufletul de energie și să genereze mereu bună dispoziție, forță de a merge înainte spre a atinge cele mai înalte culmi.

La mulți ani!

***

Maria TURCAN,
judcător Botanică – 35 de ani

Mult stimată doamnă Maria Turcan, fie ca această zi de o semnificație aparte pentru dumneavoastră să vă insuflă și mai mult dorința de a trăi frumos viața, de a crea lucruri deosebite astfel încât să atingeți cele mai înalte culmi de revelație sufletească. Să vă păstrați deosebitele calități cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu. Iar anii care se vor perinde de acum încolo să vă aducă clipe enorme de fericire și bucurii nenumărate de la cei dragi inimii.

La mulți ani!

***

Iurie SILARIN,
judcător Ștefan Vodă – 45 de ani

Mult stimată domnule Iurie Silarin, aniversarea zilei dumneavoastră de naștere ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa un sincer și cald mesaj de felicitare.

Munca nobilă ce o desfășurați cu cinste și demnitate vă conferă o alură de om destoinic al acestui neam.

Să vă păstrați aceste calități valoroase, căci de ele este nevoie ca dreptatea și adevărul să triumfe.

Pentru tot ceea ce sînteți și pentru tot ceea ce faceți, vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări încununute cu succese remarcabile.

La mulți ani!

***

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Iulia Furtună**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Vasile Crețu**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Gheorghe Mîtu**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Radu Cotici**, doctor în drept, lector superior Facultatea de Drept USM; **Ion Malanciu**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Lilia Vasilevici**, judecător Centru; **Ludmila Ciuhrii**, judecător Soroca; **Lucia Danilișin**, președinte judecătorească Donduşeni; **Tamara Anghel**, judecător Rîbnița; **Aliona Donos**, judecător Bălți; **Tudor Leahu**, vicepreședinte judecătorească Rezina; **Ion Sandu**, judecător Căușeni; **Vasile Șchiopu**, judecător Ungheni; **Ghenadie Plămădeală**, judecător Buiucani; **Oleg Moraru**, judecător Glodeni; **Ion Druță**, președintele judecătorească Botanică; **Mihail Buruiian**, judecător CA Chișinău; **Anatolie Turcan**, judecător CA Chișinău; **Ion Palencu**, judecător CA Cahul; **Lucreția Zaharia**, procuror în cadrul Secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI; **Alla Cazacu**, procuror Centru; **Cealic Zinaida**, procuror în cadrul Secției analiză, prognoză și elaborări; **Daniela Chiriac**, procuror Buiucani; **Tatiana Guțu**, procuror Bălți; **Tatiana Bucos-Casir**, procuror pentru misiuni speciale; **Iulia Mihailov**, procuror adjunct Taraclia; **Grigore Clevadî**, procuror Hîncești; **Alexandru Diulgher**, procuror Taraclia; **Victor Olărescu**, procuror Rîșcani Chișinău; **Ivan Bancov**, procuror Ceadir-Lunga; **Alexandru Chirița**, procuror în cadrul Procuraturii militare; **Lilian Cociu**, procuror în cadrul Secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale; **Gore Eugeniu**, procuror Criuleni; **Patriții Miron**, procuror Edineț; **Vasile Solomon**, procuror în cadrul Secției analiză prognoză și elaborări; **Leonid Tărnă**, procuror Fălești; **Iancu Zaporojan**, procuror Drochia; **Ion Moțpan**, procuror Rîșcani mun. Chișinău; **Sergiu Roșu**, procuror în cadrul Secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale; **Dumitru Carabetchi**, procuror în cadrul Secției nr.2; **Vasile Stăvilă**, procuror Telenești.

Mult stimată omagiată, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduință, devotamentului, abnegației, responsabilității cu care vă îndepliniți obligațiile pe nobilul tărîm al justiției.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască pe deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Cum măturăm otrăvurile din organism

Cei mai mulți oameni, cînd visează frumos de le vine să nu se mai trezească din visarea roz, ei bine, pe aripile visului își văd imaginea cu silueta trasă prin inel, subțirei și mlădioși, de parcă n-ar mai avea revărsată ditamai burta și ar fi dispărut stratul de grăsimi depus cam peste tot.

Regimul alimentar trebuie să ducă la o slăbire sănătoasă, de durată. Dublat de faptul că tabelele cu încălcarea calorică a alimentelor sînt tabele orientative. Trebuie avut în vedere că, în general, avem un tipar al enzimelor, cel al înaintașilor. Deci s-a creat metabolismul adaptat mîncărurilor locului, mîncărurilor tradiționale. După circa cinci-șase generații, celulele organismului sînt ștampilate cu alimentele din regiunea unde a trăit poporul respectiv.

Așadar, este bine să mîncăm cît mai multe legume și fructe gustoase crescute de noi, chiar dacă nu sînt atît de mari și aspectuoase, au aromă, gust și unde și-a băgat mai puțin coada madam Chimia. Iar dacă consumăm carne, lactate și ouă e important ca și animalele noastre să fie hrănite tot cu mîncarea tradițională: iarbă și cereale autohtone și nu să le îndopăm cu făină de pește. Și să le ferim de injecțiile cu hormoni sintetici de creștere agabaritică.

Garniturile

Decît să mîncească atîta pîine, omul ar fi bine să se orien-

teze spre așa-zisele garnituri de lingă carne. Astfel, orezul are doar 20% zaharuri și este sățios. Nu te îmbie să mînci mult orez. Cel mai bine este ca orezul preparat să pomească de la orezul necojit, pentru a-i păstra coaja bogată în vitamine. Și cartofii sînt mai indicați decît pîinea, fiindcă au aproximativ 20% zaharuri. Bineînțeles că trebuie evitați atît de gustoșii cartofi prăjiți. Și asta pentru că acești cartofi prăjiți se îmbibă cu ulei, iar prăjirea degajă substanțe periculoase. Mai bune decît pîinea, ca garnitură, sînt pastele. Atunci cînd ele sînt fierte, conținutul în zaharuri este de 20%, asemănător orezului, cartofilor și mămăligii. Cu mare atenție trebuie să fie oamenii și în privința suplimentelor nutritive și a condimentelor. Suplimentele nutritive cu B1 și B6 cresc pofta de mîncare și grașii trebuie să le drămuiească. Condițiile nu trebuie folosite în

exces. Unele condimente aduc multe beneficii. De exemplu, hreanul, care este un bun dezinfecant al tubului digestiv. Pătrunjelul este foarte, foarte recomandat, pentru că el curăță sîngele. Țelina este indicată, fiindcă are multe vitamine și alcalinizează organismul, ținînd la respect resturile acide toxice. Legumele, mai ales cele rădăcinoase, cum ar fi morcovul, țelina, pătrunjelul, sînt căi sigure de spălare de otrăvuri a organismului, adică o benefică detoxificare.

PÎINEA. Una dintre erorile făcute de oameni este că mîncă prea multă pîine. Pîinea în exces prin numeroasele calorii îngrășă, dar strică și sănătatea. Pîinea este bogată în zaharuri, cam 50% venind pe calea amidonului. Pîinea conține niște substanțe, fitați, care sînt în antagonism cu hormonii tiroidei, așa că, anulînd secrețiile tiroidiene, cel îndopat

cu prea multă pîine are o reacție lentă în gîndire și în mișcare. Cea mai contraindicată este pîinea albă. Prelucrarea pe cale industrială a bobului de grîu și înlăturarea cojilor duc la văduirea acestei pîini de vitaminele și elementele atît de benefice. Este bine să se mînce pîine neagră sau integrală, care prin bogăția în fibre ușurează tranzitul intestinal.

O altă greșală este obiceiul de a prăji pîinea, pasămite că îngrășă mai puțin. Idee eronată. Pentru că prin prăjirea pîinii se pierde apa și cresc zaharurile de la 50% la 80%. Nu este indicat să mîncăm pîine prea proaspătă. Mai bine mîncăm pîine veche de o zi. Iar pîinea ambalată și deja tăiată în felii este dol-dora de conservanți chimici. Omul să se mulțumească cu o jumătate de pîine obișnuită pe parcursul întregii zile.

MĂMĂLIGA. Vorbim despre cereale. Pentru noi, în această categorie de alimente, cea mai apropiată este mămăliga. E mai puțin îndesată în zaharuri decît pîinea. Ea are 20% glucide, nu 50% ca pîinea. Și se apropie la capitolul zaharuri de orez și de cartofi. Mămăliga vîrtoasă are jumătate din zaharurile pîinii. Iar mămăliga moale, terciul, un sfert din glucidele pîinii.

Filmele 3D pot provoca dureri de cap

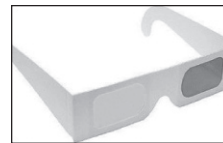
Împătimitii tehnologiei 3D ar trebui să își facă mai întîi un control oftalmologic, deoarece riscă o durere de cap cu adevărat "tridimensională", avertizează experții americani.

Popularitatea tot mai mare a filmelor tridimensionale este o adevărată mană cerească pentru unii cinefili, în timp ce persoanele ce au probleme cu vederea s-ar putea alege cu dureri de cap, după o sesiune 3D prelungită.

„O mulțime de persoane au probleme minore de vedere, cu care creierul nu întîmpină dificultăți, în circumstanțe normale. Dar în cazul unei experiențe 3D, situația se schimbă. Efortul depus de creier este mai mare, iar de aici la o durere de cap nu este decît un pas”, a explicat doctorul oftalmolog Michael Rosenberg.

„Iluzia indusă de tehnologia tridimensională nu poate fi procesată în același timp de creierul și ochii umani. Dacă vederea este și puțin slabă, atunci va fi nevoie de un efort și mai mare din partea creierului. De aici apare durerea de cap”, spune medicul oftalmolog Deborah Friedman.

Deși nu există studii care să urmărească frecvența durerilor de cap provocate de filmele 3D, purtătorul de cuvînt al unui distribuitor de echipamente 3D pentru cinematografe spune că durerile de cap și senzația de greață au fost principalele motive pentru care tehnologia nu s-a dezvoltat mai mult.

Caleidoscop

Bărbaților nu le plac femeile cu picioare lungi, potrivit unui studiu

Dacă cele mai multe dintre femeile obișnuite visează să aibă picioarele lungi, precum manechinele de pe podiumurile de prezentare, ei bine, acum pot răsufli ușurate. Cercetătorii britanici au doborât încă un mit: bărbaților le plac femeile bine proporționate.

Studiul realizat de profesorul Viren Swami, de la Universitatea Westminster din Londra, a dezvăluit că reprezentanții sexului tare consideră că femeile cu picioarele lungi sînt mai puțin atractive decît cele bine proporționate. Celor 1000 de subiecți li s-au arătat mai multe fotografii care ilustrau femei obișnuite și manechine.

Potrivit cercetătorilor britanici, bărbații consideră că femeile cu o talie mică și picioare lungi nu sînt potrivite pentru a deveni mame. De asemenea, aceștia susțin că un corp bine proporționat este mult mai atractiv.

Sobolanii și-au făcut cuib pe masa unui polițist

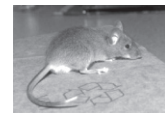
Încredibil dar adevărat! Persoanele care se ocupau de curățenia în birouri au descoperit, șocați, pe masa de lucru a unui polițist un cuib de șobolani.

Rozătoarele au profitat de faptul că omul legii era certat cu ordinea, de ceva timp, și și-au făcut vizuina printre hîrțile dintr-un dosar vechi, aflat pe biroul polițistului.

Șobolanii se hrăneau cu resturile de mîncare pe care angajatul poliției nu se obosea să le arunce la gunoi.

Cînd au fost descoperiți șobolanii, echipele de exterminare au fost cele care și-au spus ultimul cuvînt, în timp ce rozătoarele fugeau în toate părțile.

Descoperirea a fost făcută în orașul Kennington din Marea Britanie, iar după incident a fost emis un comunicat de ordine interioară al departamentului prin care se amintește poliștilor obligația de a-și curăța biroul zilnic sau cel puțin să lase pe jos tot ce nu le mai trebuie, astfel încît îngrijitorii să le poată arunca.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri:

Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 22472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOAMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 73